

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2022-05-24

Diarienummer:
KSN-2022-00675

Handläggare:
Christer Åkerlund, Gabriella Canas

Svar på motion om Uppsala by bike från Stina Jansson (FI) och Lovisa Johansson (FI)

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Stina Jansson (FI) och Lovisa Johansson (FI) föreslår i en motion väckt 28 februari 2022 att införa "Uppsala by bike" eller liknande koncept i Uppsala kommun.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Enligt kommunens nyligen antagna Handlingsplan för mobilitet och trafik, beslutad av kommunstyrelsen 15 december 2021 §372, finns hyrcykelsystem med som en föreslagen åtgärd. Där sägs bland annat att uthyrning av olika typer av cyklar till de som vill prova på eller använda cykel någon enstaka gång ska utredas. Åtgärden är tänkt att möta en efterfrågan som inte kan mötas av privata initiativ och ska ske i samråd med näringslivet. Som tidsram för åtgärden anges åren 2023 - 2025.

Inför det arbetet finns en tidigare framtagen förstudie som kan behöva revideras utifrån nya förutsättningar och behov. En viktig fråga som måste utredas är parkeringsplatser för cyklar enligt motionens förslag. Ytorna i stadskärnan är relativt begränsade och behovet av cykelparkeringsplatser för privata cyklar är stort. Gatu- och samhällsmiljönämnden får ständigt in önskemål från medborgare om att det behövs ytterligare platser, särskilt i de mest centrala delarna av staden.

Parallellt pågår fortlöpande arbete och dialog med de privata aktörer som hyr ut elsparkcyklar och annan mikromobilitet. Enligt omvärldsbevakning under 2022 planerar en del aktörer inom elsparkcykelbranschen att lansera elhyrcyklar och uthyrning av lastcyklar/lådcyklar.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 24 maj 2022
- Bilaga 1, Motion om Uppsala by bike från Stina Jansson (FI) och Lovisa Johansson (FI)

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson

Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Motion: Uppsala by bike

Cykeln är ett transportmedel som både är miljövänligt, flexibelt, och som bidrar positivt till folkhälsan. I kommuner runt om i Sverige har koncept med hyrcyklar utvecklats för att göra det mer flexibelt att ta sig runt i kommunen för tillfälliga besökare, eller personer som inte själva äger en cykel.

I Uppsala kommun finns i nuläget hyrcyklar från EU-bike, samt elsparkcyklar från diverse olika företag. Dessa båda innebär förvisso en flexibilitet i förflyttning i staden, men båda har baksidorna att de parkeras på fel ställen och därmed försvarar framkomligheten för många i kommunen. Elsparkcyklarna har i större utsträckning även bidragit till trafikfaror och olyckor, varför vanliga cyklar är att föredra.

För att undvika felparkeringar, men fortfarande ha kvar den flexibla förflyttningsmöjligheten, finns det andra lösningar med hyrcyklar som parkeras i fasta stationer. Exempel på sådan koncept är "Styr & Ställ" i Göteborg, eller "Malmö by bike" i Malmö. Båda koncepten innebär att du hyr cykeln en kortare period vid en parkeringsstation, och lämnar tillbaka den vid valfri station efter en viss tidsperiod. Lämnas inte cykeln tillbaka i tid i en av de fasta parkeringsstationerna så bötfälls den som hyr cykeln.

I Malmö kan du teckna ett cykelabonemang på antingen 365 dagar, 72-timmar eller 24-timmar. Cykelabonemanget köper du på internet, eller på en av betalstationerna på cykelstationerna. Du lånar cykeln en timme i taget, och du kan lämna tillbaka den i vilken parkeringsstation som helst. Till konceptet finns en app där du lätt kan se var närmaste station finns, samt hur många lediga cyklar och lediga parkeringsplatser som finns tillgängliga vid varje station. Exempelbilder från Malmö by bike finns i motionens bilaga på nästa sida.

Något som ytterligare talar för ett liknande system i Uppsala är att alla cyklarna är utrustade med fungerande cykelljus och reflexer - något som många cyklar i Uppsala saknar idag. Alla cyklar har även ett handtag för att enkelt justera sadelhöjden, och plats längst fram för att spänna fast en väska. Vid stationerna finns ett nummer för felanmälan av cyklar som på något vis gått sönder.

Att införa "Uppsala by bike" i Uppsala kommun skulle fylla samma funktion som de tidigare hyrcyklarna och elsparkcyklarna, men skulle tack vare de fasta parkeringsställena skulle det inte innebära problemen med felparkering som de båda nämnda har inneburit. Det skulle dessutom göra det lättare för tillfälliga besökare att ta sig runt via cykel, och personer som tillfälligt jobbar eller studerar i Uppsala skulle i mindre utsträckning behöva köpa tillfälliga skrotcyklar, som sedan oftast lämnas att rosta när personen lämnar kommunen.

Med anledning av detta yrkar vi:

- Att införa "Uppsala by bike" eller liknande koncept i Uppsala kommun

Stina Jansson (F!)

Lovisa Johansson (F!)

Bilaga 1: bilder

Bild 1: karta över parkeringsstationer via appen i Malmö by bike

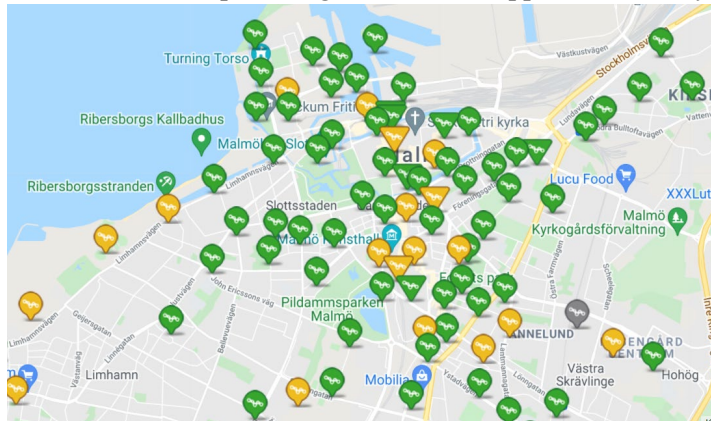

Bild 2 och 3: hyrcyklar i cykelställ, men låsfunktion för parkering av cykel

Bild 4: hyrcykel

